

Idegenek a pesti utcán

— A P. M. H. tudósítójától —

Budapest, november hó.

Az idegen, aki szerencsésen átjutott a balkáni vonatok összeütközési szerencsétlenségein, avagy nem fogta el a frakkját az irigy bécsi portás, eljön Pestre s nem érzi idegenül magát. A hotelban nagyvilági élet folyik, a magyarok beszélnek az ő nyelvén, a beígért csikósok s egyéb betyárok nem fenyegetik őt villogó gatyával, így két nap múlva kötelezőnek érzi magára a kijelentést, hogy Budapest szép város...

Ahány idegen, annyiféle viselkedésü.

Fent, a Vár csendességében két helyes kis japán férfi szaladgál nézivaló után egy kis japán nővel. Mint három gyerek. A mosolygás egy pillanatra nem ül el az ajkukon, jobbra-balra hajlonganak s ha egy szót szólnak hölgyükhöz, rögtön követi egy még udvariasabb mosoly és egy meghajlás. Az egyik — hogy melyik, nem tudom, európai szemnek olyan egyformák ők — most fényképezőgépet vesz elő s udvarias kézmozdulatokkal tessékeli a nőt a Mátyás-kut elé. Meghajol. Mosolyog. Belenéz a gépbe. Mosolyog. Meghajol. Szól valamit. Elketyyenti a zárat. Még nagyobb mosolygás, még szélesebb meghajlás.

Akkor a másik mutat valamit. Meghajol, mosolyog. Jobbra-balra. Meghajolnak az örnek. Meghajolnak a zászlónak. Mosolyognak a miniszteri autóra. Talán egyetlen ma az országban, aki még erre is mosolyog, ez a két japán. A kis nő meg csicsereg mellettük, néz, mosolyog, fickádozik. Ő nem hajol meg, ő nő. Milyen udvariasak ezek a japánok.

Kíváncsi vagyok, egy ferencvárosi családapa így hallong-e a felesége előtt?

Argentinalak. A parlamentet bámulja a papa, mama és négy hosszú, fekete, pufókarcu nagylánya. A portással akarják megértetni magukat franciául. Nem érti szegény. Erre az egyik lány — a legműveltebb úgy látszik — németül próbál diskurálni károm hangon. Már ahogy Argentínában beszélnek németül. Még inkább nem ért semmit a portás. Magyaros bajusza arra mutat, hogy valahonnan Kunágotáról hozta fel az urhatnamság. Végre a két nyelvet sikeresen kevergetve oda lépek s beszélni próbálok velük. A papa spanyolul, a mama franciául, a lány németül, a portás magyarul. Remek együttes volt. Végre megértem a parlamenti ülést akarják megnézni. Nincs ülés, nem lehet. A termeket majd délután lehet megnézni. A papa elszomorodik s örül, hogy tudom, hogy ő spanyol. Hogy voltam-e már Argentínában? Nem. Hát Londonban? Nem. Csodálkozik. Persze, neki egyszerű...

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Szombathy Viktor

Cím: Idegenek a pesti utcán

Forrás: Prágai Magyar Hírlap

Prága

(Hely)

1925. 11. 20.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

1925*

Személy

Helyszám

Hirtelen a királyi várra mutat — Ki lakik ott? — kérdi az ő franciaságával. — A király lakott, most a kormányzó — mondom az enyimmel. Kicsit nehéz volt összeegyeztetni a buenos-ayres-i és a dunaparti franciaságot, de sikerült mégis.

— Ahá! Le petit Habsbourg! — — Nem itt lakik. Spanyolországban! — vágom ki hangosan.

— Hát akkor itt ki?

— A kormányzó — mondom.

— A köztársasági elnök?

Hát ilyen volt ez a spanyol. Szegény, sajnáltam, nehezen tudott megalkudni a magyar belpolitikai helyzettel. El is bucsuztunk sietve, mert a mama fáradt volt s intett egy arra botorkáló taxinak...

Franciák. Övék a nimbusz, meg az angoloké. A szépművészeti muzeum termein vágatott keresztül egy fiatal pár. Csinos kis párisi nő volt. Elől szaladt, nyitott kabátban a vezető. Hadart: — Rafael — Tiziano — Hobbema — Van Dyck —

A két francia utána száguldott s unott pillantásokat vetett a képre. Én fogadok, nem sokat értettek belőlük. De franciák voltak, mindenki tisztelettel fordult feléjük, mert feltételezte róluk, hogy mivel párisiak, hát okvetlenül jobban értenek Peruginóhoz avagy Piombóhoz, mint az a szegény művésznövendék, aki napok óta ott másolja az Eszterházy-Madonnát...

A franciákat láthatóan nem érdekelte a dolog. Unott arccal jártak a kalauz után, elnézték, sajnálták ezt az egész szegény országot, ahol alig van néhány Rafael vagy Lionardo da Vinci... Vagy talán nem is tudták, hogy ki az? De franciák voltak s a magyar vendégszeretet kétszerezsen görbéd háttal tételezte fel róluk a minden művészetben való jártasságot.

Aztán rohantak a Ritzbe.

A nagy kávéház zaigásában csupa estélyi ruhás hölgy, ur ül. Az idegen, akinek elreferálták a nyomort, a B-listást, önkéntelenül arra gondol, hogy a referáló hazudott s ime Pest él, virul, gazdag s minden fajgatás a szegénység érdekében csupán a jámbor idegenek szívének megmozgatása akar lenni.

A szomszéd asztalnál papa, mama, lány, udvarló. Biztosan Budáról jöttek át, esti zenére.

— Mondtam Lacinak, jöjjön át a tanyára, de eltört a lova lába — így a lány.

Embermegfigyelés: ötös. Szegyenkezve irtam be noteszomba a kalkulust. Szegediek voltak.

Atellenben két öregur. Hangos beszédük áthallatszik a zenén. Debrecentiek.

Három asszony. Egyedül. Csak pestiek lehetnek. Nos, igen. Romániából jöttek fel szórakozni. Látom, az egyik utlevélet nézegeti.

Aki most bejön, olyan palócbeszédű, hogy nem adom lejjebb Gömörnél.

Csalódás. Mindenki vel szemben csalódás. Nagyon szégyeltem magam. Kedvem lett volna

sorbajárni az asztalokat, hogy van-e hát egyetlen pesti! Mert hát lenni csak kellett.

Jámbor utazó, aki azt hiszed, hogy színházban, étteremben, kávéházban melletted ülő ur avagy hölgy a pesti aszfalt örök lakója, családész. Éppen olyan vidéki, mint te. Csak nem lehet rajta meglátni. Pest két nap alatt asszimilál.

Végeredményben, azt hiszem, hogy legidegebb, legtájékozatlanabb Pesten maga a pesti. Talán már nincs. Eltüntette az idegen invázió és felemésztették őt a sorsjegyek...

Szombathy Viktor.